

بِسْمِ اللّٰهِ

الرّحْمٰنِ

الرّحِیْمِ

«دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی»
دانشگاه علمیه خراسان

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد
در رشته مهندسی سازه

ارزیابی دقت روش‌های تحلیل غیرخطی برای اعضای بتن آرمه

استاد راهنما

دکتر برقی

استاد مشاور

دکتر صدرنژاد

نگارش

سینا رستمی

8602424

تابستان 89

اظهار نامه دانشجو

موضوع پایان نامه : ارزیابی دقت روش‌های تحلیل غیرخطی برای اعضا
بتن آرمه

استاد راهنما: دکتر برقی

استاد مشاور: دکتر صدرنژاد

نام دانشجو: سینا رستمی

شماره دانشجویی: 8602424

اینجانب سینا رستمی، دانشجوی دوره کارشناسی ارشد مهندسی عمران، گرایش سازه دانشکده مهندسی عمران دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی گواهی می‌نمایم که تحقیقات ارائه شده در این پایان نامه توسط شخص اینجانب انجام شده و صحت و اصالت مطالب نگارش شده مورد تأیید می‌باشد، و در موارد استفاده از کار دیگر محققان به مرجع مورد استفاده اشاره شده است. بعلاوه گواهی می‌نمایم که مطالب مندرج در پایان نامه تاکنون برای دریافت هیچ نوع مدرک یا امتیازی توسط اینجانب یا فرد دیگری در هیچ جا ارائه نشده است و در تدوین متن پایان نامه چارچوب (فرمت) مصوب دانشگاه رارعايت کرده ام.

امضاء دانشجو:

تاریخ:

فرم حق طبع و نشر و مالکیت نتایج

1- حق چاپ و تکثیر این پایان نامه متعلق به نویسنده آن می‌باشد. هرگونه کپی برداری بصورت کل پایان نامه یا بخشی از آن تنها باموافقت نویسنده یا کتابخانه دانشکده مهندسی عمران دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی مجاز می‌باشد. ضمناً متن این صفحه نیز باید در نسخه تکثیر شده وجود داشته باشد.

2- کلیه حقوق معنوی این اثر متعلق به دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی می‌باشد و بدون اجازه کتبی دانشگاه به شخص ثالث قابل واگذاری نیست. همچنین استفاده از اطلاعات و نتایج موجود در پایان نامه بدون ذکر مرجع مجاز نمی‌باشد.

چکیده

در سال‌های اخیر محققان گام‌های مؤثری در طراحی سازه‌های مقاوم در برابر زلزله برداشته‌اند. به عبارت دیگر دیدگاه آنان در فراهم آوردن طرحی ایمن و مطمئن برای سازه در مقابل بارهای ویرانگر زلزله بهبود چشمگیری یافته است. این پیشرفت شامل تغییر نگرش دانشمندان از طراحی بر اساس نیرو به سمت طراحی بر مبنای رفتار بوده است. این روش اصطلاحاً طراحی بر اساس عملکرد سازه (PERFORMANCE BASED DESIGN) نامیده می‌شود. در تحلیل بار افزون با مقایسه مقاومت و تغییر مکان تقاضا بر اساس زلزله‌های طرح با ظرفیت‌های موجود در سطوح عملکردی (PERFORMANCE LEVEL) مورد نظر، رفتار مورد انتظار سازه تخمین زده می‌شود. از این روی تحلیل بارافزون نقش مهم کلیدی خواهد داشت چرا که بدون نیاز به انجام تحلیل‌های وقتگیر، پرهزینه و پیچیده دینامیکی غیرخطی، رفتار نهایی سازه از نظر نحوه توزیع مفاصل پلاستیک، نوع و نحوه توزیع مفاصل پلاستیک، نوع و نحوه تشکیل حالت مکانیزم خرابی، تغییر مکان‌های کلی و نسبی تقاضا، نیروهای نهایی اعضا و ... با دقت مناسب برآورد می‌گردد. در این تحقیق انواع فراسنجهای موثر در تحلیل استاتیکی غیرخطی سازه‌ها بررسی گردیده‌اند و دقت آن‌ها ارزیابی گردیده است. دو سری نتایج آزمایشگاهی بررسی شده است. در ابتدا با نرم افزار Ansys الگو سازی عددی انجام شده و چگونگی الگو سازی اجزاء محدودی، مورد بررسی قرار گرفته و نتایج عددی با نتایج آزمایشگاهی مقایسه شده است، سپس در محیط نرم افزار SAP2000 الگو سازی عددی به انواع روش‌ها (بررسی رفتار غیر خطی مصالح و بررسی اثرات ثانویه تحلیل غیر خطی هندسی و الگوهای بارگذاری مختلف) انجام شده و تحلیل‌های لازم انجام گردیده است. با

مقایسه نتایج حاصل از تحلیل الگوی عددی با نتایج آزمایشگاهی، دقت هر روش بررسی و ارزیابی گردیده است. نتایج بررسی‌ها در این تحقیق نشان داده است، گزینه‌های متفاوت تحلیل غیر خطی سازه‌ها در نرم افزارهای Ansys و SAP2000 هر کدام در محدوده و تحت شرایط خاص خروجی‌های دقیقتری را به همراه داشته است.

کلمات کلیدی: تحلیل استاتیکی غیرخطی، الگوهای بارگذاری، رفتار غیر خطی مصالح

فهرست مطالب

1- فصل اول - مقدمه	1
1-1- طرح مسئله	1
1-1-1- مقدمه	1
1-1-2- شیوه انجام تحقیق	3
1-1-3- معرفی ساختار پایان نامه	4
1-2- مروری بر منابع تحقیقاتی موجود	5
1-2-1- آئیننامه ها	5
1-2-2- مقالات و تحقیقات	6
2- فصل دوم - رفتار غیرخطی سازه ها	18
1-2- تئوری تحلیل غیرخطی هندسی سازه ها	18
1-1-2- اثرات $P-\Delta$ در قابها	18
2-2- تئوری تحلیل غیرخطی مصالح سازه ها	29
1-2-2- کلیات رفتار غیرخطی مصالح	29
2-2-2- معیار تسلیم	32
3-2- روش تحلیل مسائل غیرخطی	34
1-3-2- روشهای غیرخطی حل مسائل	34
2-3-2- معیار همگرایی	38
3- فصل سوم- بررسی دقت روشهای مختلف تحلیل غیرخطی قابها	
	41
1-3- کلیات	41
2-3- تحلیل‌های خطی	41
1-2-3- تحلیل استاتیکی خطی	42
2-2-3- تحلیل دینامیکی خطی	42
3-3- تحلیل‌های غیرخطی	43

45-3-4 تحلیل استاتیکی غیرخطی (Push Over) 45

46-3-5 توزیع بار جانی 46

48-3-6 محاسبه دقت تکنیک‌های پوش‌آور با تکنیک‌های دینامیکی غیرخطی 48

49-3-7 انتخاب نرم افزار 49

49-3-7-1 مقایسه جزئیات ساخت الگوی عددی و تحلیل 49

50-3-7-2 مقایسه موردی نرم افزارهای موجود 50

51-3-8 تحلیل بار افزون (Push Over) با نرم افزار SAP2000 51

53-3-8-1 روش معرفی مفاصل پلاستیک در نرم افزار SAP 2000 53

53-3-8-2 روش معرفی تحلیل بار افزون به نرم افزار SAP2000 53

4- فصل چهارم - الگو سازی عددی و تحلیل الگو 57

57-4-1 صحت سنجی الگوهای عددی ایجاد شده در نرم افزار SAP2000 57

57-4-1-1 کلیات الگو سازی 57

58-4-1-2 نمونه آزمایشگاهی مورد مطالعه 58

60-4-1-3 الگوسازی عددی اجزاء محدود 60

63-4-1-5 مقایسه نتایج و صحت سنجی عملکرد الگوی عددی 63

66-4-2 نمونه‌های آزمایشگاهی ماهر و همکاران 66

70-4-2-1 شرح الگوسازی در برنامه 70

73-4-2-3 اعمال بار 73

73-4-2-4 مفاصل خمیری 73

77-4-2-5 ترکیب بارها 77

79-4-3 آزمایش‌های Calvi و همکاران (قاب سه دهنه و سه طبقه بتنی) 79

81-4-3-1 شرح الگوسازی در برنامه 81

81-4-3-2 اعمال بار 81

81-4-3-3 مفاصل خمیری 81

81-4-3-4 ترکیب بارها 81

5- فصل پنجم - بررسی نتایج آزمایشگاهی با نتایج عددی حاصل از نرم افزار Ansys 84

85-5-1 چگونگی نمونه سازی در نرم افزار Ansys 85

85-5-2 جزء Solid-65 85

87-5-2-1 فرضیات و محدودیت‌های جزء Solid-65 87

88-5-2-2 مشخصات ماده بتن 88

90-5-3 جزء Shell-63 90

91-5-4 جزء Link-8 91

91-5-5 جزء Beam-23 91

- 92-5-6- چگونگی نمونه سازی عددی در نرم افزار Ansys
- 99-5-6-1- چگونگی روند تعریف مصالح در تحلیل عددی .
- 99-5-6-1-1- مصالح بتن.....
- 101-5-6-1-2- مصالح فولاد.....
- 102-5-7- چگونگی تحلیل عددی
- 102-5-7-1- مصالح بتن بر اساس الگوی رفتاری کشسان-
- 102-5-7-1- شکست Wiliam-Warnke
- 102-5-7-2- مصالح بتن بر اساس الگوی رفتاری کشسان -
خمیری - شکست متشکل از معیار شکست Wiliam-Warnke و
- 103-5-7-2- معیار خمیری وون- میسر
- 103-5-8- پاسخ‌های تحلیل عددی
- 103-5-8-1- تحلیل عددی قاب با استفاده از مصالح بتن بر
- 104-5-8-1- اساس الگوی رفتاری کشسان- شکست Wiliam-Warnke
- 104-5-8-2- تحلیل عددی قاب با استفاده از مصالح بتن بر
- 104-5-8-2- اساس الگوی رفتاری کشسان - خمیری - شکست متشکل از
- 109-5-8-2- معیار شکست Wiliam-Warnke و معیار خمیری وون- میسر .
- 109-5-8-2- تحلیل عددی قاب با مهاربند با استفاده از
- 109-5-8-2- مصالح بتن بر اساس الگوی رفتاری کشسان - خمیری -
شکست متشکل از معیار شکست Wiliam-Warnke و معیار خمیری
- 120-5-8-2- وون- میسر
- 120-5-7- نتایج حاصل از تحلیل نمونه آزمایشگاهی با نرم افزار
- 129-5-8-2- Ansys
- 6- فصل ششم - ارزیابی نتایج تحلیل‌های عددی..... 134**
- 134-6-1- الگوی قاب بتنی با و بدون مهاربند
- 135-6-2- بررسی خواص رفتاری مصالح
- 135-6-2-1- الگوی رفتاری مصالح استاندارد SAP2000 ..
- 135-6-2-2- الگوی رفتاری مصالح با حالت سخت شونده
- 138-6-2-2- (Mander)
- 138-6-2-3- الگوی رفتاری مصالح با حالت منحنی تنش-
- 141-6-2-3- کرنش کامل بتن
- 141-6-3- بررسی دقت رفتار غیر خطی مصالح (قاب بتنی بدون
- 142-6-3- مهاربند).....
- 148-6-4- بررسی تعداد مراحل تحلیل در نمودار پوش‌آور
- 148-6-5- بررسی دقت رفتار غیر خطی مصالح (قاب بتنی با
- 149-6-5- مهاربند).....
- 152-6-5-1- قاب بتنی ساده
- 154-6-5-2- قاب بتنی با مهار بند FX1
- 154-6-5-3- خلاصه نتایج بررسی قاب خمشی بتنی با و
- 156-6-5-3- بدون مهاربند فولادی

- 158 6-6- تحلیل قاب سه دهانه و سه طبقه بتنی
- 159 7-6- چگونگی تحلیل عددی قاب سه طبقه و سه دهانه
- 159 1-7-6- چگونگی الگوسازی نمونه عددی
- 161 2-7-6- انواع الگوهای بارگذاری
- 162 3-7-6- سازه با تغییر مکان جانبی 0/1%
- 163 4-7-6- سازه با تغییر مکان جانبی 0/2%
- 165 5-7-6- سازه با تغییر مکان جانبی 0/6%
- 167 6-7-6- سازه با تغییر مکان جانبی 1/2%
- 169 7-7-6- سازه با تغییر مکان جانبی 1/6%
- 170 8-6- بررسی دقت رفتار غیر خطی مصالح
- 170 1-8-6- الگوی رفتاری مصالح استاندارد SAP2000
- 170 2-8-6- الگوی رفتاری مصالح با حالت سخت شونده
- 171 (Mander)
- 171 3-8-6- الگوی رفتاری مصالح با حالت منحنی تنش- کرنش کامل بتن
- 172 9-6- بررسی رفتار مصالح در پاسخ سازه
- 174 10-6- خلاصه نتایج تحلیل قاب سه طبقه و سه دهانه
- 178 11-6- جمع بندی
- 179 7- فصل هفتم - نتایج و تحقیقات آتی
- 182 1-7- نتیجه گیری
- 182 2-7- تحقیقات آینده
- 188 8- مراجع

فهرست اشکال

- 15 شکل 1-2- اثرات $P-\Delta$ در قابها
- 17 شکل 2-2- تغییر شکل تیر ستون با اثرات ثانویه
- 19 شکل 3-2- درجات آزادی و نیروهای گره ای تیر ستون
- 25 شکل 4-2- نمودار تنش کرنش فولاد نرمه
- 29 شکل 5-2- یلفتن پاسخ سازه
- 37 شکل 1-3- اختلاف دو روش خطی و غیرخطی
- 37 شکل 2-3- فلوچارت انتخاب روش تحلیل مطابق با ضوابط
- 37 نشریه 360 بهسازی لرزه ای

- شکل 3-3- نمایش تبدیل سیستم چند درجه آزادی به یک درجه آزادی 39
- شکل 3-4- نحوه معرفی تحلیل بار افزون استاتیکی در نرم افزار SAP2000 45
- شکل 3-5- اختصاص بار در تحلیل بار افزون استاتیکی .. 46
- شکل 3-6- تعیین نحوه ذخیره سازی نتایج در تحلیل غیرخطی استاتیکی 46
- شکل 3-7- تعیین پارامترهای تحلیل غیرخطی در نرم افزار SAP2000 47
- شکل 4-1- نحوه برپایی آزمایش آلتن و همکاران 50
- شکل 4-2- نمای نمونه آزمایشگاهی 51
- شکل 4-3- نمای الگوی عددی 53
- شکل 4-4- نمودار تنش کرنش استاندارد SAP2000 54
- شکل 4-5- نمودار تنش کرنش کامل 55
- شکل 4-6- نتایج حاصل از نمونه‌های آزمایشگاهی 56
- شکل 4-7- منحنی بار جابه‌جایی در حالت تنش کرنش استاندارد SAP2000 56
- شکل 4-8- منحنی بار جابه‌جایی در حالت تعریف منحنی کامل تنش کرنش 57
- شکل 4-9- سیستم مقاوم در برابر بار جانبی 58
- شکل 4-10- بارهای مربوط به دو سیستم الگوسازی شده .. 59
- شکل 4-11- جزئیات اعضای قاب خمشی 59
- شکل 4-12- جزئیات اعضای قاب خمشی با بادبند 59
- شکل 4-13- مشخصات بادبندها 60
- شکل 4-14- الگوی ساخته شده و دستگاههای اندازه گیری 61
- شکل 4-15- مقطع نمونه‌های ساخته شده 61
- شکل 4-16- نمای الگوی عددی قاب خمشی 62
- شکل 4-17- نحوه شماره گذاری اعضاء و گره‌های اصلی قاب 63

- شکل 4-18- منحنی نیرو تغییر شکل اعضاء 65
- شکل 4-19- هندسه الگو 70
- شکل 4-20- مشخصات مقاطع 70
- شکل 4-21- نحوه بر پایی نمونه آزمایشگاهی 71
- شکل 4-22- نمودار هیسترتیک و پوش هیسترتیک در یک سازه 72
- شکل 5-1- نمایی از اجزای 8 گره ای Solid-65 75
- شکل 5-2- نمایی از زوایای اجزاء Solid-65 75
- شکل 5-3- رویه پوش گسیختگی 78
- شکل 5-4- نمایی از اجزای Shell-63 79
- شکل 5-5- نمایی از اجزای Link-8 79
- شکل 5-6- نمایی از اجزای Beam-23 80
- شکل 5-7- ابعاد اولیه در نرم افزار Ansys 80
- شکل 5-8- اجزاء مشها 81
- شکل 5-9- اجزاء میلگردها در نرم افزار Ansys در قاب خمشی 82
- شکل 5-10- اجزاء میلگردها در نرم افزار Ansys در قاب خمشی با مهاربند 82
- شکل 5-11- اجزاء میلگردها در نرم افزار Ansys در قاب خمشی با مهاربند 83
- شکل 5-12- اجزاء مبنها و مهاربندها و صفحات اتصال در نرم افزار Ansys در قاب خمشی با مهاربند 83
- شکل 5-13- شرایط مرزی برای ایجاد تکیه گاه ساده 84
- شکل 5-14- شرایط مرزی برای ایجاد تکیه گاه ساده و بارهای قائم و تغییر مکان جانبی 84
- شکل 5-15- چگونگی تغییر شکل قاب 85
- شکل 5-16- چگونگی توزیع خمش در قاب 85

- شکل 5-17- چگونگی تعریف صفحات کشسان برای اعمال شرایط مرزی 87
- شکل 5-18- چگونگی ایجاد نمودار تنش- کرنش چند خطی 89
- شکل 5-19- قاب تغییر مکان یافته 92
- شکل 5-20- توزیع تنش اصلی S_1 93
- شکل 5-21- توزیع تنش اصلی S_2 93
- شکل 5-22- توزیع تنش اصلی S_3 94
- شکل 5-23- توزیع تمرکز تنش 94
- شکل 5-24- توزیع تمرکز کرنش 95
- شکل 5-25- نمودار ترک در کشش و فشار 95
- شکل 5-26- نمودار برش پایه- تغییر مکان 96
- شکل 5-27- تغییر مکان جانبی قاب 98
- شکل 5-28- توزیع تنش اصلی S_1 99
- شکل 5-29- توزیع تنش اصلی S_2 99
- شکل 5-30- توزیع تنش اصلی S_3 100
- شکل 5-31- توزیع تمرکز تنش 100
- شکل 5-32- توزیع تنش معادل خمیری 101
- شکل 5-33- بردار تنش‌های اصلی 102
- شکل 5-34- نمودار ترک کششی 103
- شکل 5-35- توزیع کرنش در جهت اصلی S_1 104
- شکل 5-36- توزیع کرنش در جهت اصلی S_2 104
- شکل 5-37- توزیع کرنش در جهت اصلی S_3 105
- شکل 5-38- نمودار برش پایه- تغییر مکان در نرم افزار ANSYS 106
- شکل 5-39- مقایسه نمودار برش پایه_تغییر مکان نسبی در نرم افزار ANSYS با نمونه آزمایشگاهی 106
- شکل 5-40- تغییر مکان جانبی قاب با مهاربند 107

- شکل 5-41- توزیع تنش اصلی S_1 قاب با مهاربند 108
- شکل 5-42- توزیع تنش اصلی S_2 قاب با مهاربند 108
- شکل 5-43- توزیع تنش اصلی S_3 قاب با مهاربند 109
- شکل 5-44- توزیع تمرکز تنش در قاب با مهاربند 109
- شکل 5-45- توزیع تنش معادل خمیری در قاب با مهاربند 110
- شکل 5-46- بردار تنش‌های اصلی در قاب با مهاربند 111
- شکل 5-47- نمودار ترک کششی در قاب با مهاربند 112
- شکل 5-48- توزیع کرنش در جهت اصلی S_1 در قاب با مهاربند 113
- شکل 5-49- توزیع کرنش در جهت اصلی S_2 در قاب با مهاربند 113
- شکل 5-50- توزیع کرنش در جهت اصلی S_3 در قاب با مهاربند 114
- شکل 5-51- نمودار برش پایه- تغییر مکان در نرم افزار ANSYS در قاب با مهاربند 115
- شکل 5-52- مقایسه نمودار برش پایه_تغییر مکان نسبی در نرم افزار ANSYS با نمونه آزمایشگاهی در قاب با مهاربند 115
- شکل 6-1- نمودار پوش حاصل از نتایج آزمایشگاهی 121
- شکل 6-2- نمودار تنش کرنش استاندارد SAP2000 123
- شکل 6-3- فضای نرم افزار در هنگام تعریف الگوی رفتاری استاندارد 123
- شکل 6-4- نمودار تنش کرنش سخت شونده 125
- شکل 6-5- فضای نرم افزار در هنگام تعریف الگوی رفتاری سخت شونده 126
- شکل 6-6- فضای نرم افزار در هنگام تعریف الگوی رفتاری با منحنی تنش کرنش کامل 127

- شکل 6-7- منحنی تنش کرنش در 5 حالت الگوی رفتاری مصالح
128
- شکل 6-8- منحنی پوش آور حاصل از تحلیل غیر خطی قاب
خمشی در 5 حالت الگوی رفتاری مصالح 129
- شکل 6-9- منحنی تغییرات لنگر خمشی در جهت قود تیر در
وسط دهانه 131
- شکل 6-10- محل مورد بررسی جهت مقایسه وضعیت لنگر خمشی
در سه حالت رفتار مصالح 131
- شکل 6-11- منحنی تغییرات لنگر خمشی قوی تیر در محل
اتصال تیر به ستون 131
- شکل 6-12- منحنی تغییرات لنگر خمشی قوی در ستون ... 132
- شکل 6-13- منحنی تغییرات پیچش در ستون 132
- شکل 6-14- منحنی تغییرات نیروی محوری در ستون 133
- شکل 6-15- منحنی تغییرات نمودار پوش آور در تعداد
متفاوت مراحل تحلیل 134
- شکل 6-16- منحنی پوش آور حاصل از تحلیل غیر خطی قاب خمشی
..... 135
- شکل 6-17- مقایسه نمودار پوش یکنواخت با و بدون اثرات
ثانویه 138
- شکل 6-18- مقایسه نمودار پوش یکنواخت با و بدون اثرات
ثانویه 140
- شکل 6-19- نمودار هیستریک سازه سه طبقه بتنی 143
- شکل 6-20- تغییر مکان جانبی هر طبقه تحت بار گذاری‌های
مختلف 143
- شکل 6-21- نمونه عددی قاب سه طبقه الگوسازی شده در نرم
افزار SAP2000 144
- شکل 6-22- نمونه عددی قاب سه طبقه الگوسازی شده پس از
تغییر مکان جانبی در نرم افزار SAP2000 144

- شکل 6-23- تغییر مکان جانبی هر طبقه با تحلیل مرتبه دوم 146
- شکل 6-24- تغییر مکان جانبی هر طبقه بدون تحلیل مرتبه دوم 146
- شکل 6-25- تغییر مکان جانبی هر طبقه با تحلیل مرتبه دوم 147
- شکل 6-26- تغییر مکان جانبی هر طبقه بدون تحلیل مرتبه دوم 148
- شکل 6-27- تغییر مکان جانبی هر طبقه با تحلیل مرتبه دوم 149
- شکل 6-28- تغییر مکان جانبی هر طبقه بدون تحلیل مرتبه دوم 150
- شکل 6-29- تغییر مکان جانبی هر طبقه با تحلیل مرتبه دوم 151
- شکل 6-30- تغییر مکان جانبی هر طبقه بدون تحلیل مرتبه دوم 151
- شکل 6-31- تغییر مکان جانبی هر طبقه با تحلیل مرتبه دوم 152
- شکل 6-32- تغییر مکان جانبی هر طبقه بدون تحلیل مرتبه دوم 153
- شکل 6-33- فضای نرم افزار در هنگام تعریف الگوی رفتاری استاندارد 154
- شکل 6-34- فضای نرم افزار در هنگام تعریف الگوی رفتاری سخت شونده 155
- شکل 6-35- فضای نرم افزار در هنگام تعریف الگوی رفتاری با منحنی تنش کرنش کامل 156

شکل 6-36- منحنی تنش کرنش در 3 حالت الگوی رفتاری مصالح	156
شکل 6-37- تغییر مکان جانبی طبقات برای 3 حالت الگوی رفتاری مصالح	157
شکل 6-38- تغییر مکان جانبی طبقات برای 3 حالت الگوی رفتاری مصالح	158
شکل 6-39- تغییر مکان جانبی طبقات برای 3 حالت الگوی رفتاری مصالح	158
شکل 6-40- تغییر مکان جانبی طبقات برای 3 حالت الگوی رفتاری مصالح	159
شکل 6-41- تغییر مکان جانبی طبقات برای 3 حالت الگوی رفتاری مصالح	160

فهرست جداول

جدول 2-1- محاسبه مقادیر Φ_i	23
جدول 4-1- هندسه تیر مورد بررسی	51
جدول 4-2- خواص مکانیکی مصالح فولادی و بتنی	51
جدول 4-3- مختصات گره‌های اصلی قاب	63
جدول 4-4- ماتریس اعضای قاب مورد مطالعه	63
جدول 4-5- شرایط مرزی گره‌های قاب	63
جدول 6-1- نتایج شکل پذیری سازه در نتایج آزمایشگاهی	121

فصل اول

مقدمه و طرح مسئله

فصل اول - مقدمه

1-1- طرح مسئله

1-1-1- مقدمه

رابطه تنش و تغییر شکل نسبی یک رابطه خطی است تا جایی که دیگر کشسانی در ماده از بین رود و حالت خمیری جایگزین آن شود. آیین‌نامه‌های قدیمی روشهای تنشهای مجاز را تا قبل از رسیدن به تنش تسلیم مطرح کرده و فرض خرابی را تسلیم حتی یکی از اعضای سازه در نظر می‌گیرد. از لحاظ مسائل اقتصادی این فرضیه و روش طراحی منطقی نیست. روشهای اجزای محدود نیز برپایه کشسانی و نظریه کشسانی بنا نهاده شده‌اند و ماتریسهای سختی بدست آمده نیز روابط تنش کرنش را خطی فرض کرده؛ به کمک توابع شکل تغییر مکان تمام ذرات ماده را به تعدادی اجزاء محدود می‌کنند و با استفاده از روابط ساختاری تنش کرنش و معادلات تعادل، ماتریس سختی انواع سازه‌ها در ابعاد مختلف را بدست می‌آورند. ولی همانطور که ذکر شد فرض خطی بودن مسائل نه تنها غیر اقتصادی می‌باشد، بلکه، از واقعیت به دور بوده و برای تحلیل دقیق باید روابط تنش کرنش به صورت دقیقتر در نظر گرفته شود.

به غیر از رفتار غیرخطی مصالح، رفتار غیرخطی هندسی آنها نیز، باید در نظر گرفته شود. این پدیده هنگامی بروز پیدا می‌کند که ماتریسهای سختی بدست آمده در انواع روشهای اجزای محدود و یا تحلیل ماتریسی، برپایه یک هندسه اولیه و یک سری درجات آزادی تعریف شده از سازه به وجود می‌آیند و در یک مرحله بارگذاری، با

توجه به ماتریس سختی سازه نیروها اعمال شده و تغییر مکانهای گرهی بدست می‌آیند. اما مبحث بارگذاری به دو قسمت بارهای تدریجی و بارهای آنی تقسیم می‌شود. اگر توجه خود را معطوف به بارهای تدریجی وارده بر سازه در طول عمر آن داشته باشیم، آشکار است که هر نیروی جزئی در یک زمان مشخص با یک تغییر مکان جزئی مشخص همراه است؛ بنابراین در طول بارگذاری هندسه اولیه سازه تغییر کرده و مرتباً نیز تا رسیدن بارگذاری به مقدار نهائی خود تغییر می‌کند. اما همانطور که گفته شد ماتریس‌های سختی و نرمی بکار رفته شده بر پایه هندسه اولیه سازه بوجود آمده است پس به نظر می‌رسد که باید در هر لحظه یک ماتریس سختی جدید برای سازه تعریف کرد.

این پدیده زمانی قابل توجه می‌باشد که بارگذاری‌های اولیه، بر پایه تغییر مکانهای تدریجی، اثرات ثانویه (Second order effects) قابل توجهی بر سازه اعمال کنند و نتوان از آنها چشم‌پوشی کرد. برخی آیین‌نامه‌ها با وارد کردن ضریبی بر بارهای اولیه از این اثرات ثانویه چشم‌پوشی کرده و آنرا به نوعی لحاظ می‌کنند. اما این هیچ از ارزش بررسی دقیق این اثرات نمی‌کاهد چون، آیین‌نامه‌ها برای تمام ترکیبات مختلف بارگذاری در انواع موقعیت‌ها نمی‌توانند تبصره داشته باشند.

این بحث شاخه‌ای از علم مهندسی سازه به نام پایداری ارتجاعی را نیز به میان می‌کشد چون این اثرات غیرخطی هندسی در اکثر موارد ستونها و تیرستونها را تحت تاثیر قرار داده و پایداری آنها را دستخوش تغییر می‌سازد. پایداری ارتجاعی سازه‌ها همواره یکی از مباحث مهم در دانش امروز مهندسی سازه بوده و روشهای در نظرگیری عواملی که بر پایداری تاثیر می‌گذارند برای محققان مهم بوده است. این قضیه هنگامی بیش از پیش نمایان می‌شود

که، عموماً پایداری سازه‌ها از نوعی رفتار غیرخطی پیچیده پیروی می‌کند که مانند روش‌های معمول موجود اعم از تحلیل ماتریسی قدیمی و روش‌های رویهم گذاری خطی به نوعی قادر به جوابگویی به مسائل پایداری نمی‌باشد. بدین منظور روش‌های حل مسائل غیرخطی که انواع مختلف دارد بکار گرفته می‌شود. این روشها بر اساس ماتریس سختی وابسته به زمان سازه بنا نهاده می‌شوند و اجرای آنها بدون بکارگیری کامپیوتر امکان پذیر نمی‌باشد. در این روشها معمولاً در هر مرحله بارگذاری انجام شده، پاسخ سازه بدست آمده و ماتریس سختی جدید که متاثر از پاسخ سازه می‌باشد بدست می‌آید و این ماتریس سختی در مرحله بعد بکار گرفته می‌شود تا به نوعی بارگذاری جدیدی اعمال شده باشد که البته در حقیقت هم این روش با واقعیت سازه سازگار می‌باشد چون با اعمال بارگذاری اولیه سازه تغییر مکان یافته و هندسه آن عوض می‌شود در نتیجه ماتریس سختی هندسی آن نیز تغییر می‌پذیرد و بار گذاری جدید باید براساس این هندسه جدید؛ اعمال شود.

1-1-2- شیوه انجام تحقیق

در این تحقیق به بررسی و ارزیابی دقت فراسنج‌های تاثیر گذار در تحلیل غیرخطی استاتیکی برای قاب‌های مختلف پرداخته شده است. بدین منظور تاثیر انواع الگوهای بارگذاری و رفتار غیر خطی مصالح و غیر خطی هندسی در تحلیل استاتیکی غیر خطی مورد بررسی قرار گرفته است و نتایج حاصله با نمونه‌های آزمایشگاهی مقایسه شده است و دقت هر کدام مورد بررسی قرار گرفته است. نخست الگوسازی سازه در فضای الگوی اجزاء محدود انجام شده و نتایج نمونه‌های آزمایشگاهی موجود گردآوری و الگوسازی عددی به انواع روش‌های مورد بحث صورت گرفته